

ТКАЧЕНКО М.О., ст. викл., каф. ЕАтаО, НТУ «ХП»

ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПІДТРИМКИ ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ефективне управління підприємством безпосередньо залежить від управління його вартістю, адже на сучасному етапі світового економічного розвитку критерій максимізації вартості підприємства стає найголовнішим орієнтиром для власників під час прийняття стратегічних управлінських рішень.

Вартість підприємства є комплексною характеристикою його фінансово-економічного стану, тому що відображає сукупний стан фінансових показників діяльності підприємства і її збільшення стає головною метою зацікавлених суб'єктів ринку: власників, інвесторів, персоналу підприємства тощо. Саме тому оцінка вартості підприємства являє собою важливий фінансовий інструмент, який надає інформацію, необхідну для прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на забезпечення сталого розвитку підприємства.

Підприємство завжди оцінюють з певною метою і це призначення зумовлює вибір вартості, яка потребує визначення. До призначень оцінювання відносять: визначення ціни продажу,

здійснення операцій поглинання і приєднання, визначення реальної вартості кредитного забезпечення, страхування майна, визначення вартості ліквідаційної маси, розрахунок ефективності санації, визначення початкової ціни продажу об'єкта приватизації, прийняття рішень про доцільність інвестування коштів у підприємство, при визначенні кредитоспроможності підприємства тощо. Причому, вартість підприємства, визначена за допомогою використання різних методів оцінювання з їх різним призначенням, здебільше суттєво відрізняється. До того ж, в економічній практиці вирізняють оцінювання бізнесу та оцінювання підприємства, як майнового комплексу. Бізнес – це підприємство (або група підприємств), що функціонує і має здатність приносити прибуток власникові, фактично вартість бізнесу складається з вартості одного або декількох майнових комплексів та вартості нематеріальних активів у вигляді інтелектуального капіталу і репутації фірми. Ділова репутація - нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій [1].

При проведенні оцінки бізнесу визначається вартість всіх активів компанії та її ефективність роботи, досвід трудового колективу, взаємовідносини із клієнтами, зв'язки у державних органах та інші чинники формування вартості бізнесу (темпи зростання, ставки оподаткування, інвестиції в нові необігові активи) [2]. Крім того, оцінюється ефективність роботи компанії, її колишні, сучасні та майбутні доходи, перспективи розвитку, адже для більшості українських промислових підприємств властиві такі тенденції у відтворенні власного капіталу, як збитковість, дефіцит власних фінансових ресурсів, низький рівень ефективності використання оборотного капіталу, висока кредиторська заборгованість.

Існує три основні підходи до оцінювання бізнесу: витратний (майновий), дохідний та порівняльний (ринковий). Застосування комплексної оцінки вартості бізнесу на основі поєднання методів дозволить усунути односторонність оцінки, більш реально оцінити вартість бізнесу, як вартість майнового комплексу, здатного приносити власникам прибуток та стало розвиватися, й отримати надійне інформаційне джерело для її прогнозування з метою

прийняття зважених управлінських рішень щодо управління підприємством.

Список літератури:

1. *Цаль-Цалко Ю.С.* Оцінка ринкової вартості підприємства в системі інформаційних ресурсів бухгалтерських рахунків / *Ю.С. Цаль-Цалко* // Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у сучасній економічній науці та практиці : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 квітня 2014 р. : присвяч. 70-річчю каф. обліку підприємницької діяльності / [редкол.: В. І. Єфіменко та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – Київ : КНЕУ, 2014. – С. 186-189;
2. *Уолш К.* Ключевые показатели менеджмента. Как анализировать и контролировать данные, определяющие стоимость компании : пер. с англ. / *К. Уолш*. – М. : Изд-во Дело, 2000. – 360 с.